

KURUMUN ADI	:	
KURUMUN ADRESİ	:	
KURUCUNUN ADI	:	
PROGRAMIN ADI	:	Türk Dili ve Edebiyatı I
PROGRAMIN DAYANAĞI	:	Bu programın hazırlanmasında 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği ve Talim ve Terbiye Kurulunun 14.08.2015 tarihli ve 73 sayılı Kararı ile onaylanan Özel Öğretim Kursları Çerçeve Programı esas alınmıştır.

PROGRAMIN SEVİYESİ

Bu program 9. sınıf düzeyinde öğrenim gören bireylere yönelik olarak hazırlanmıştır.

PROGRAMIN AMAÇLARI

A. OKUMA (METNİ ANLAMA VE ÇÖZÜMLEME)

ŞİİR

1. Metinde geçen kelime ve kelime gruplarının anlamlarını tespit eder.
2. Şiirin temasını belirler.
3. Şiirde ahengi sağlayan özellikleri/unsurları belirler.
4. Şiirin nazım biçimini ve nazım türünü tespit eder.
5. Şiirdeki mazmun, imge ve edebî sanatları belirleyerek bunların anlama katkısını değerlendirir.
6. Şiirde söyleyici ile hitap edilen kişi/varlık arasındaki ilişkiyi belirler.
7. Şiirde millî, manevî ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.
8. Şiirde edebiyat, sanat ve fikir akımlarının/anlayışlarının yansımalarını değerlendirir.
9. Şiiri yorumlar.
10. Şair ile şiir arasındaki ilişkiyi değerlendirir.
11. Türün/biçimin ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.
12. Metinden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.
13. Metinler arası karşılaştırmalar yapar.

ÖYKÜLEYİCİ (ANLATMAYA BAĞLI) EDEBÎ METİNLER

14. Metinde geçen kelime ve kelime gruplarının anlamlarını tespit eder.
15. Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönem ile ilişkisini belirler.
16. Metnin tema ve konusunu belirler.
17. Metindeki çatışmaları belirler.
18. Metnin olay örgüsünü belirler.
19. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.
20. Metindeki zaman ve mekânın özelliklerini belirler.
21. Metinde anlatıcı ve bakış açısının işlevini belirler.
22. Metindeki anlatım biçimleri ve tekniklerinin işlevlerini belirler.
23. Metnin üslup özelliklerini belirler.
24. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.
25. Metinde edebiyat, sanat ve fikir akımlarının/anlayışlarının yansımalarını değerlendirir.
26. Metni yorumlar.
27. Yazar ile metin arasındaki ilişkiyi değerlendirir.
28. Türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.
29. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

TİYATRO

30. Metinde geçen kelime ve kelime gruplarının anlamlarını tespit eder.
31. Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönemle ilişkisini belirler.
32. Metnin tema ve konusunu belirler.
33. Metindeki çatışmaları belirler.
34. Metindeki olay örgüsünü belirler.
35. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.
36. Metindeki zaman ve mekânın özelliklerini belirler.
37. Metnin dil, üslup ve anlatım/sunum özelliklerini belirler.
38. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.
39. Metinde edebiyat, sanat ve fikir akımlarının/anlayışlarının yansımalarını değerlendirir.
40. Metni yorumlar.
41. Yazar ve metin arasındaki ilişkiyi değerlendirir.
42. Türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.
43. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

BİLGİLENDİRİCİ (ÖĞRETİCİ) METİNLER

44. Metinde geçen kelime ve kelime gruplarının anlamlarını tespit eder.
45. Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönemle ilişkisini belirler.
46. Metin ile metnin konusu, amacı ve hedef kitlesi arasında ilişki kurar.
47. Metnin ana düşüncesi ve yardımcı düşüncelerini belirler.
48. Metindeki anlatım biçimlerini, düşünceyi geliştirme yollarını ve bunların işlevlerini belirler.
49. Metnin görsel unsurlarla ilişkisini belirler.
50. Metnin üslup özelliklerini belirler.
51. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.
52. Metinde ortaya konulan bilgi ve yorumları ayırt eder.
53. Metinde yazarın bakış açısını belirler.
54. Metinde fikrî, felsefî veya siyasi akım, gelenek veya anlayışların yansımalarını değerlendirir.
55. Metni yorumlar.
56. Yazar ve metin arasındaki ilişkiyi değerlendirir.
57. Türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.
58. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

B. YAZMA

59. Farklı türlerde metinler yazar.
60. Yazacağı metnin türüne göre konu, tema, ana düşünce, amaç ve hedef kitleyi belirler.
61. Yazma konusuyla ilgili hazırlık yapar.
62. Yazacağı metni planlar.
63. Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar.
64. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.
65. İyi bir anlatımda bulunması gereken özelliklere dikkat ederek yazar.
66. Farklı cümle yapılarını ve türlerini kullanır.
67. Görsel ve işitsel unsurları doğru ve etkili kullanır.
68. Yazdığı metni gözden geçirir.
69. Ürettiği ve paylaştığı metinlerin sorumluluğunu üstlenir.
70. Yazdığı metni başkalarıyla paylaşır.

C. SÖZLÜ İLETİŞİM

KONUŞMA

71. İletişim sürecini oluşturan öğeleri ve iletişimde dilin önemini belirler.
72. Konuşmanın konusunu, amacını, hedef kitlesini ve türünü belirler.
73. Konuyla ilgili gözlem, inceleme veya araştırma yapar.
74. Konuşma metnini planlar.
75. Konuşma planına uygun olarak konuşma kartları hazırlar.
76. Konuşmasında yararlanacağı görsel ve işitsel araçları hazırlar.
77. Konuşmasına uygun sunu hazırlar.
78. Konuşma provası yapar.
79. Boğumlama, vurgulama, tonlama ve duraklamaya dikkat ederek konuşur.
80. Konuşurken gereksiz ses ve kelimeler kullanmaktan kaçınır.
81. Konuşmasında beden dilini doğru ve etkili biçimde kullanır.
82. Konuşmasına etkili bir başlangıç yapar.
83. Konuşmasının içeriğini zenginleştirir.
84. Konuşmasında önemli noktaları vurgulayan ve konuşmayı takip etmeyi kolaylaştıran ifadeler kullanır.
85. Konuşmasını etkili bir biçimde sonlandırır.
86. Konuşmasında süreyi verimli kullanır.
87. Konuşmasında teknolojik araçları etkili biçimde kullanır.

DİNLEME

88. Amacına uygun dinleme tekniklerini kullanır.
89. Dinlediği konuşmanın konusunu ve ana düşüncesini tespit eder.
90. Dinlediği konuşmada konu akışını takip eder.
91. Dinlediği konuşmadaki açık ve örtük iletileri belirler.
92. Dinlediklerini özetler.
93. Dinlediklerini ön bilgileriyle karşılaştırır.
94. Dinlediği konuşmanın tutarlılığını sorgular.
95. Dinlediği konuşmada öne sürülen düşüncelerin dayanaklarının geçerliliğini sorgular.

PROGRAMIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Bu program 9. sınıf düzeyinde öğrenim gören bireylerin okulda Türk Dili ve Edebiyatı dersinde öğrendiklerini pekiştirmek, Türk diline ve edebiyatına karşı olumlu tutum geliştirmelerine katkı sunmak, öğrenme sürecini desteklemek ve serbest zamanlarını değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.
2. Derslerde programın amaçlarına, öğretilecek konunun özelliğine, kursiyerlerin hazırbulunuşluk düzeyi, ilgi, tutum ve öğrenme ihtiyaçlarına uygun öğretim materyalleri kullanılır.
3. Öğretme-öğrenme sürecinde dili doğru ve etkili kullanma, edebî zevk ve estetik anlayışı geliştirme, nitelikli okuma-yazma becerisi ve alışkanlığı kazandırmaya yönelik etkinlikler düzenlenerek kursiyerlerin Türkçeyi doğru ve etkili kullanabilen bilinçli bireyler olarak yetişmesi sağlanır.
4. Öğrenme ortamı kursiyerlerin birbirleriyle ve eğitici ile etkileşimini sağlayacak şekilde düzenlenir. Konuların işlenişinde anlatım, soru-cevap, tartışma, beyin fırtınası, metin inceleme ve karşılaştırma gibi öğretim yöntem ve teknikleri kullanılır.
5. Program süresince kursiyerlerin öğrenme düzeylerini belirlemek amacıyla ücretsiz izleme testleri yapılır. Bu testlere ilişkin yapılacak analizler sonucunda öğrenme eksikliği olduğu belirlenen kursiyerlere yönelik gerekli tedbirler alınır.
6. Öğretme-öğrenme sürecinin planlanmasında kursiyerlerin gelişim ve öğrenme özellikleri ve bireysel öğrenme farklılıkları dikkate alınır. Konuların işlenişinde somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene, yakından uzağa gibi öğrenme ilkeleri göz önünde bulundurulur.
7. Programdaki okuma çalışmalarında metinleri anlamak ve değerlendirmek esastır. Değerlendirmenin bir parçası olarak metinlerin edebiyat geleneği içindeki yerini belirlemek üzere edebiyat tarihinden yararlanılır.
8. Derslerde edebiyatla ilgili bilgilerin yanı sıra kursiyerlerin dilin inceliklerini keşfedecekleri, dil bilincini ve becerilerini geliştirecekleri etkinliklere yer verilir. Kursiyerlerin okuyucu rolüyle sınırlanmadan yazma, dinleme ve konuşma yoluyla dil ve edebiyat bilgilerini hayatlarında kullanmalarına olanak sağlayacak çalışmalara yer verilmelidir.
9. Dil bilgisi çalışmaları kursiyerlerin temel eğitimden edindikleri bilgilerden hareketle ünitelerdeki ilgili metinler üzerinde yapılır. Temel eğitimde öğretilen konulara yönelik olarak gerektiğinde hatırlatma amaçlı kısa açıklamalar yapılabilir.
10. Derslerde kelime veya kelime gruplarının doğru telaffuzuna yönelik çalışmalara yer verilir.

11. Derslerin işlenişinde ve uygulamalarda görsel ve işitsel iletişim araçlarına yer verilir; slayt, bilgisayar, televizyon, etkileşimli tahta ve Genel Ağ etkin olarak kullanılır.

PROGRAMIN SÜRESİ

Programın süresi, Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "Yıllık çalışma takvimi ve çalışma saatleri" başlığı altındaki özel öğretim kursları için belirtilen hükümlere uygun şekilde belirlenir.

PROGRAM İÇERİĞİNDEKİ ÜNİTE VE KONULAR

1. ÜNİTE: GİRİŞ

OKUMA

1. Edebiyat Nedir?
2. Edebiyatın Bilimle ve Güzel Sanatlarla İlişkisi
3. Metinlerin Sınıflandırılması

YAZMA

1. Serbest Metinler Yazma

SÖZLÜ İLETİŞİM

1. İletişim ve Ögeleri

Dil Bilgisi

1. Standart Dil, Ağız, Şive, Lehçe ile Argo, Jargon Kavramları

2. ÜNİTE: HİKÂYE

OKUMA

1. Cumhuriyet Dönemi'nden Bir Olay Hikâyesi
2. Cumhuriyet Dönemi'nden Bir Durum Hikâyesi

YAZMA

1. Özelliklerine Uygun Hikâye Yazma Çalışmaları
2. Farklı Türlerde Yazma Çalışmaları

SÖZLÜ İLETİŞİM

1. Sunu Hazırlamanın Temel İlkeleri
2. Durum ve Olay Hikâyeciliği ile İlgili Bir Sunum Yapma

Dil Bilgisi

1. Metindeki İsimler ve Bunların Metindeki İşlevleri
2. Metinler Üzerinde İmla ve Noktalama Çalışmaları

3. ÜNİTE: ŞİİR

OKUMA

1. Cumhuriyet Dönemi'nden Hece Ölçüsüyle Yazılan İki Şiir Örneği
2. Cumhuriyet Dönemi'nden Aruz Ölçüsüyle Yazılan Bir Şiir Örneği
3. Cumhuriyet Dönemi'nden Serbest Tarzda Yazılmış İki Şiir Örneği

YAZMA

1. Bir Şiire Benzeterek Dize, Beyit, Dörtlük, Bent Yazma veya Şiiri Devam Ettirme Çalışmaları

SÖZLÜ İLETİŞİM

1. Şiir Dinletisi Hazırlama

Dil Bilgisi

1. Metindeki Sıfatlar ve Bunların Metindeki İşlevleri
2. Metinler Üzerinde İmla ve Noktalama Çalışmaları

4. ÜNİTE: MASAL/FABL

OKUMA

1. Türk Halk Edebiyatından Bir Masal Örneği
2. Doğu Edebiyatından Bir Masal Örneği
3. Divan Edebiyatından Fabl Özelliği Gösteren Bir Mesnevi Örneği
4. Batı Edebiyatından Bir Fabl Örneği
5. Masal ve Fabl Türünün Genel Özellikleri
6. “Mantıku't-Tayr”, “Martı”, “Hayvan Çiftliği” ve “Küçük Prens” Gibi Eserlerin Fabl Türü ile İlişkisi

YAZMA

1. Masal/Fabl Yazma Çalışması
2. Seçilen Mesnevinin Günümüz Türkçesiyle Yeniden Yazılmasına Yönelik Çalışmalar
3. İncelenen Metinlerden Elde Edilen Düşünce ve İzlenimleri Farklı Türlerde Yazma Çalışmaları

SÖZLÜ İLETİŞİM

1. Dinleme Türleri ve Etkili Dinlemenin İlkeleri
2. Yazılan Metinlerin Sunumu
3. Çizgi Film Hâline Getirilmiş Bir Fablı İzleme

Dil Bilgisi

1. Metindeki Edat, Bağlaç ve Ünlemler ve Bunların Metindeki İşlevleri
2. Metinler Üzerinden İmla ve Noktalama Çalışmaları

5. ÜNİTE: ROMAN

OKUMA

1. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatından İki Roman Örneği
2. Roman ve Roman Türleri
3. Romanın Hikâyeden Ayrılan Yönleri
4. Dünya Edebiyatından Bir Roman Örneği İncelemesi

YAZMA

1. Bir Romanın Bir Kesitini Bakış Açısı ve Anlatıcıyı Değiştirerek Yazma
2. Bakış Açısı veya Anlatıcı Değişikliğinin Romanın İçeriğine ve Anlatıma Etkisinin Değerlendirilmesi
3. Bir Romanın Bir Kesitini Bakış Açısı ve Anlatıcıyı Değiştirerek Yazarak Değerlendirilmesi

SÖZLÜ İLETİŞİM

1. Hazırlıklı Konuşma Aşamaları

Dil Bilgisi

1. Metindeki Zamirler ve Bunların Metindeki İşlevleri
2. Metinler Üzerinden İmla ve Noktalama Çalışmaları

6. ÜNİTE: TİYATRO

OKUMA

1. Cumhuriyet Dönemi'nden Üç Tiyatro (Trajedi, Komedi, Dram) Örneği
2. Tiyatro ve Tiyatro Türleri
3. Temel Tiyatro Terimleri
4. Dünya Edebiyatından Bir Tiyatro Örneği İnceleme

YAZMA

1. Kısa Bir Oyun Yazma

SÖZLÜ İLETİŞİM

1. Yazılan Kısa Oyunları Sergileme ve Değerlendirme

Dil Bilgisi

1. Metindeki Zarflar ve Bunların Metindeki İşlevleri
2. Metinler Üzerinden İmla ve Noktalama Çalışmaları

7. ÜNİTE: BİYOGRAFİ/OTOBİYOGRAFİ

OKUMA

1. Cumhuriyet Dönemi'nden Bir Biyografi Örneği
2. Cumhuriyet Dönemi'nden Bir Otopiyografi Örneği
3. Divan Edebiyatından Bir Tezkire Örneği

YAZMA

1. Öz Geçmiş/Cv, Portre Yazma

SÖZLÜ İLETİŞİM

1. Kendini ve Tanıdığı Kişileri Tanıtma

Dil Bilgisi

1. Metindeki Fiiller ve Bunların Metindeki İşlevleri
2. Metinler Üzerinden İmla ve Noktalama Çalışmaları

8. ÜNİTE: MEKTUP/E –POSTA

OKUMA

1. Cumhuriyet Dönemi'nden Bir Özel, Bir Edebî Mektup ve İki E-Posta Örneği
2. Divan Edebiyatından Bir Mektup Örneği
3. Tanzimat Dönemi'nden Bir Mektup Örneği
4. Mektup Türünün Özellikleri
5. Mektup Türüne Dünya Edebiyatından Bir Örnek
6. E-posta Yazımında Kişisel Bilgilerin Güvenliği
7. Özel Mektup ile Edebî Mektup Arasındaki Benzerlik ve Farklılıklar

YAZMA

1. Mektup/e-posta Yazma Çalışması
2. Dilekçe ve Tutanak Yazma

SÖZLÜ İLETİŞİM

1. Açık Oturumun Genel Özellikleri
2. Açık Oturum İzleme ve Değerlendirme

Dil Bilgisi

1. Metindeki Fiiller ve Bunların Metindeki İşlevlerini Belirleme
2. Metinler Üzerinden İmla ve Noktalama Çalışmaları

9. ÜNİTE: GÜNLÜK/BLOG

OKUMA

1. Cumhuriyet Dönemi'nden İki Günlük Örneği
2. İki Blog Örneği

3. Günlük ve Blog Hakkında Genel Bilgi
4. Günlük Şeklinde Düzenlenen Roman ve Hikâye Örnekleri

YAZMA

1. Günlük Yazma
2. Bir Blog Oluşturma ve Blogda Paylaşım Yapma

SÖZLÜ İLETİŞİM

1. Farklı Günlüklerden/Bloglardan Seçilen Metinlerden Bir Sunu Hazırlama

Dil Bilgisi

1. Metindeki Fiiller ve Bunların Metindeki İşlevlerini Belirleme
2. Metinler Üzerinden İmla ve Noktalama Çalışmaları

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR:

Programda yer alan kazanımlara ulaşma düzeyinin ölçülmesi amacıyla ücretsiz sınavlar yapılır. Bu sınavlar kurumlar tarafından kursiyerlerin gelişimini takip etmek amacıyla eğitim döneminin başında, ortasında ve sonunda gerçekleştirilir. Sınav sonucunda kursiyerlerin konulara göre başarı analizleri yapılır ve kursiyerlere geri bildirim verilir. Bu sınavlara sadece kurumda kayıtlı kursiyerler katılır. Bu kurslara devam eden kursiyerler için Kurs Bitirme Belgesi düzenlenmez.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ GEREÇLERİ

1. Ders notları
2. Konu anlatımlı kitaplar (MEB Onaylı)
3. Yazı tahtası
4. Türk Dil Kurumu Yazım Kılavuzu
5. Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlüğü
6. Edebiyat terimleri sözlüğü
7. Atasözleri ve deyimler sözlüğü
8. Slayt
9. Bilgisayar
10. Televizyon
11. Etkileşimli tahta
12. İnternet
13. EBA içerikleri